

Бабич Надія Олександрівна

студентка групи МО-55,
Житомирський державний
технологічний університет,
м. Житомир

ІНТЕГРОВАНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

The main approaches to the Integrated System of Quality Management are determined; particular parts of the Integrated System are considered; the importance of implication of the Integrated System at the Ukrainian enterprises is based.

Інтеграція економіки України у світову економіку підвищує жорсткість умов здійснення підприємницької діяльності на внутрішньому і зовнішньому ринках та зумовлює необхідність пошуку вітчизняними підприємствами нових форм і методів нарощування конкурентних переваг. Одним із дієвих методів підвищення конкурентоспроможності є формування у підприємствах систем управління якістю. Вони є інтегрованим механізмом управління, який дає змогу досягти визначених цілей щодо якості та орієнтований як на мінімізацію всіх видів витрат, так і на узгоджене функціонування структурних елементів підприємств.

Вагомий внесок у дослідження концептуальних питань, пов'язаних з управлінням якістю, зробили вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: Г. Азгальдов, В. Бойцов, Г. Воронін, Е. Демінг, Дж. Джуран, С. Ільєнкова, Л. Кириченко, В. Окрепілов, Г. Тагуті, С. Фомічов, Дж. Харрінгтон, О. Чернега, М. Шаповал та інші науковці.

Мета дослідження полягає в узагальненні інформації щодо теоретико-методичних підходів до інтегрованих систем управління якістю.

Розвиток економічних процесів та динамічність вимог до якості продукції зумовлюють необхідність застосування системного підходу до управління якістю продукції як такого, що дозволяє враховувати взаємозв'язки між суб'єктами та об'єктами управління якістю, досліджувати закономірності їх зміни.

Під інтегрованою системою управління якістю продукції (далі – ІСУЯП) пропонуємо розуміти складну соціально-економічну систему, яка об'єднує в собі взаємопов'язані підсистеми управління якістю [1].

Кожна підсистема, що охоплює ту чи іншу сферу управління якістю, покликана вирішувати певні задачі щодо формування якості праці та підвищення якості продукції.

Основна мета діяльності згідно з принципами TQM (Total Quality Management) – збалансоване задоволення потреб та інтересів усіх сторін, зацікавлених у діяльності організації. Одним із головних принципів TQM є концентрація уваги не на виявленні, а на запобіганні невідповідностям у відношенні до забезпечення якості як до безперервного процесу.

Організаційно-методичною основою для створення інтегрованих систем управління якістю є стандарти ISO 9001 Система Менеджменту Якості (ДСТУ ISO 9001), оскільки основні поняття і принципи, які сформульовані у них, найбільше відповідають поняттям і принципам загального менеджменту. Сьогодні одержати сертифікат на відповідність вимогам ДСТУ ISO 9001 може будь-яке зацікавлене підприємство.

Увагу до загальнолюдських цінностей відображає стандарт – ISO 14001:2004 «Системи менеджменту навколишнього середовища – вимоги і керівництво щодо використання» (національна версія: ДСТУ ISO 14001:2006 «Система управління навколишнім середовищем»).

Впровадження міжнародного стандарту BS IP (British standards Investors in people) надає такі конкурентні переваги, як: підвищення продуктивності і конкурентоспроможності, збільшення фінансових показників, забезпечення зростання якості продукції та послуг, поліпшення командної взаємодії [3].

Перелічені стандарти мають багато спільного і цей список не є повним. Перелік стандартів, що входять до складу інтегрованої системи управління, розробляється з урахуванням потреб і специфіки діяльності підприємства.

Впровадження ІСУЯП є стратегічним рішенням щодо розвитку підприємства і має відбуватися із врахуванням його економічних, екологічних, технологічних, соціальних та інших показників та характеристик.

Основними перешкодами на шляху впровадження інтегрованих систем управління якістю продукції є те, що більшість промислових об'єктів України не володіють сертифікованими відповідно до вимог міжнародних стандартів системами якості, а їх впровадження вимагає додаткових виробничих витрат. Ускладнюються ситуація негативним впливом економічної кризи. Тому доцільно обирати поетапну стратегію управлінської перебудови підприємства, коли впроваджуються поступово різні міжнародні стандарти на системи якості.

Ефективність формування ІСУЯП підприємств залежатиме, насамперед, від вмотивованості і переконань керівництва та персоналу у доцільності і необхідності цих дій. На жаль, необхідно вказати на недостатньо високий рівень усвідомлення керівництвом важливості переходу на ІСУЯП, невисоку мотивацію і психологічні бар'єри при переході на нові системи якості [2].

У дослідженні розглянуто інтегровану систему управління якістю продукції, яка передбачає здійснення комплексу взаємопов'язаних організаційних, технічних, економічних і соціальних заходів з підвищення якості, ефективну взаємодію її підсистем. На відміну від існуючих систем, інтегрована система є інструментом управління якістю продукції за рахунок інтеграції процесів управління трудовим потенціалом в систему якості та використання взаємопов'язаної системи міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Лосюк Л. [Основні тенденції розвитку сучасних концепцій СУЯ](#) / Л. Лосюк // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2009. – №4 (59). – С. 3-10.
2. Орлов П.А. Впровадження систем управління якістю: стан, проблеми, перспективи / П.А. Орлов // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2010. – № 6. – С. 59-63.
3. Калита П. Система управління якістю: „за стандартом” чи за специфікою підприємства / П. Калита // Світ якості України. – 2011. – № 3. – С. 102-104.